

AZ EGÉSZSÉGTUDATOS MAGATARTÁSRA VONATKOZÓ KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYE

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) TÁMOP-6.1.6-14/1-2015-0001 azonosító számú, széles körű projektjén belül készült elemzés célja az egészségmegőrzésre, egészségtudatos magatartásra fókuszáló reprezentatív kérdőíves adatfelvétel eredményeinek bemutatása.

A felmérés 1000 fős mintával dolgozik, amely a 18 éven felüli teljes magyar lakosságot reprezentálja nemek, életkori csoportok, iskolai végzettség és településtípus szerint.

A CÉLCSOPORTOK KIKÜLDÖTT ÉS KITÖLTÖTT KÉRDŐÍVEINEK SZÁMA

	kiküldött	kitöltött	végig kitöltött
középiskola (14-18 éves korosztály)	~1002	1550	1338
civil szervezetek	~1756	277	154
vállalkozások	~1450	103	49

Az egészségtudatosságra való törekvés, az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tájékozottság

A válaszadóknak egy hatfokú skálán kellett kifejtetniük véleményüket azzal kapcsolatban, hogy mennyit tesznek az egészségükért. A skála első foka azt jelentette, hogy semmit, hatodik foka pedig azt fejezte ki, hogy a lehető legtöbbet teszik az egészségükért. A válaszok átlaga 3,96 pont, amely a hatfokú skálán inkább a „mindent megtesznek” végpontjához van közelebb. Ez azt mutatja, hogy **a válaszadók saját bevallásuk szerint inkább törekednek arra, hogy a lehető legtöbbet megtegyék az egészségükért.**

Egészségtudatosságra való törekvés a vásárlás során

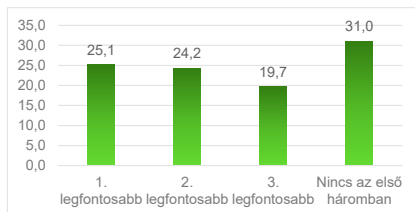
A vásárlás során hogyan, milyen módon és mértékben jutnak szerephez az egészséges termékek?

A termék vásárlás legfontosabb szempontjai általában

A válaszadóknak egy különböző szempontokat tartalmazó listából kellett kiválasztaniuk a három legfontosabbat.

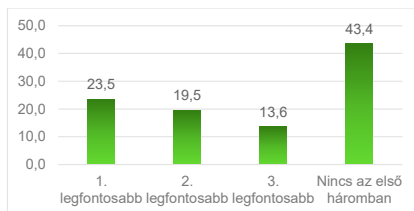
A fogyasztók számára vásárláskor a legmeghatározóbb dolog a termék jó minősége, hiszen a válaszadók 69 százaléka az első három legfontosabb hely valamelyikére rangsorolta ezt a tényezőt.

A termék jó minőségének fontossága vásárláskor (%)

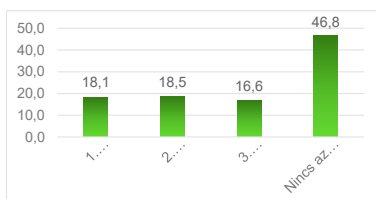
A termék minőségét annak egészséges volta követi, hiszen a kérdezettek 56,6 százaléka az első három legfontosabb hely valamelyikére rangsorolta ezt a szempontot.

A termék egészséges voltának fontossága vásárláskor (%)

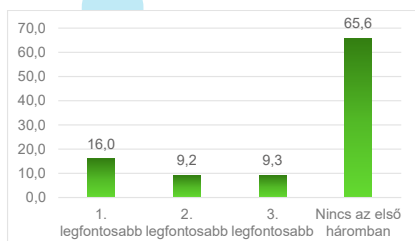
A felmérésben részt vevő fogyasztók közel 20-20 százalékánál az ár/érték arány szerepel az első és második helyen a vásárlásnál, míg 16,6 százalékuknál ez a harmadik legfontosabb szempont.

A termék ár/érték arányának fontossága (%)

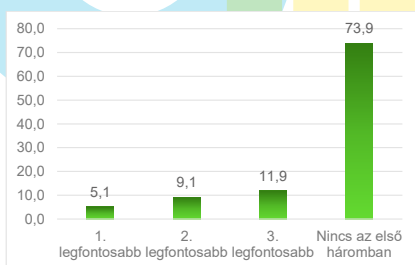
Az olcsó termékek választása vásárláskor a válaszadók 34,4 százalékánál szerepel a fontossági sorrend első három helyén, több mint 60 százalékuknál azonban ez kevésbé fontos szempontnak bizonyul.

Az olcsó termékek fontossága (%)

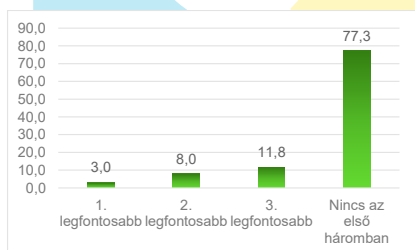
A termékek biztonsága a kutatásban résztvevők több mint negyedénél, 26,1 százalékánál szerepel a három legfontosabb tényező között vásárláskor.

A termék biztonságának fontossága (%)

A termék tartósságát már „csak” a kérdezettek alig több mint 20 százaléka sorolja az első három legfontosabb helyre, mint a vásárlást meghatározó tényezőt.

A termék tartósságának fontossága (%)

Az egészségesnek tekintett termékek megítélésének forrása

Ebben a kérdésben a fogyasztók leginkább a termék csomagolásán feltüntetett információk, összetevők alapján döntenek, másodsorban pedig azt veszik figyelembe, hogy az adott termék köztudottan egészséges-e. Előbbi alapján a válaszadók közel fele, utóbbi alapján közel 40 százaléka hoz döntést. E két szemponthoz képest az ismerős vagy a szakember ajánlását lényegesen kevesebben veszik számításba.

A legkisebb befolyásoló szerepe egy adott termék egészségesként való elfogadásában a termék reklámjának, valamint az interneten/médiában olvasottaknak van.

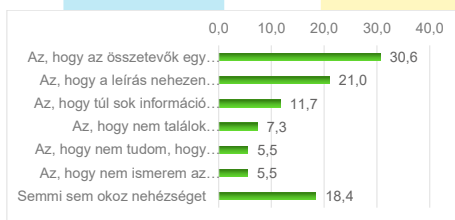
*Mi alapján ítéli meg, hogy egy termék egészséges-e? (%)
(Több válasz megjelölése lehetséges volt a felmérés kérdőívén)*

Segítő és akadályozó tényezők a termékek egészséges voltának megítélésénél

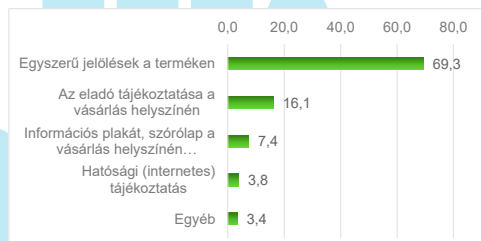
A termék csomagolásán szereplő információkkal kapcsolatban a kutatásban résztvevők legnagyobb csoportja, harmada jelezte problémaként, hogy nem érti, nem ismeri a feltüntetett összetevőket. A csomagoláson elhelyezett információk második neuralgikus pontja a válaszadók szerint az, hogy nehezen olvasható a termék leírása. A kérdezettek 21 százaléka látja ezt fontos problémának. A harmadik észrevétel a címkén szereplő túl sok információhoz kapcsolódik.

Mi okozza a legnagyobb nehézséget, amikor a termék csomagolásán szereplő információk alapján kell megítélnie, hogy a termék egészséges-e? (%)

A fogyasztók számára a legnagyobb segítséget e tekintetben az jelentené, ha valamilyen egyszerű jelölés hívná fel a vásárlók figyelmét arra, hogy egészséges terméket tartanak a kezükben. A kutatásban résztvevők közel 70 százaléka véli úgy, hogy ez hasznos segítség lenne a szóban forgó termékek kiválasztásában.

Mi jelentené Önnek a legnagyobb segítséget az egészséges termékek kiválasztásában? (%)

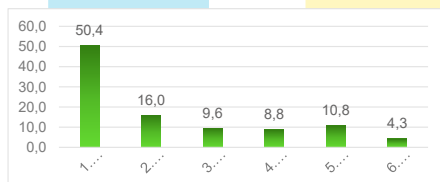
Az egészséges termékek preferálásának vizsgálata

Az egészséges termékek vásárlásának előnyben részesítése hasonló jellemzőket mutat, mint amit az egészségért végzett tevékenységeknél, az egészségmegőrzés pénzkérdésként való megítélésénél és az egészség megóvásával kapcsolatos tájékozottságnál kapcsán már láthattunk. Jelen esetben és a korábbi kérdések mentén is a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők, a magasabb jövedelműek, elsősorban a szellemi munkát végzők, a gazdasági és a pénzügyi szolgáltatás területén dolgozók átlagpontszámai voltak a legmagasabbak. Ennek ellenkezőjét mondhatjuk el az alacsony iskolai végzettségűekről, az alacsony jövedelműekről, a fizikai munkát végzőkről vagy az építőiparban és a mezőgazdaságban dolgozókról.

Az élelmiszer vásárlás szempontjai

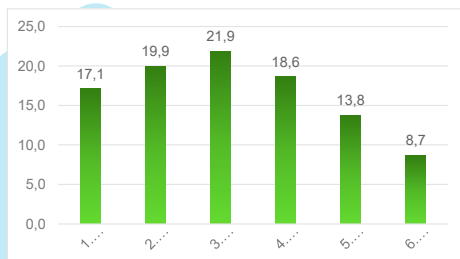
A fogyasztók számára az élelmiszer vásárlásakor a legfontosabb tényező az íz, a második a tápanyag-összetétel, a harmadik pedig a vitamin/ásványianyag tartalom. A rosttartalom, az energia/szénhidrát tartalom és a mennyiség kevésbé szem előtt tartott szempontok.

Mennyire fontos Önnek az alábbi szempont élelmiszer vásárlásakor? – Íz (%)

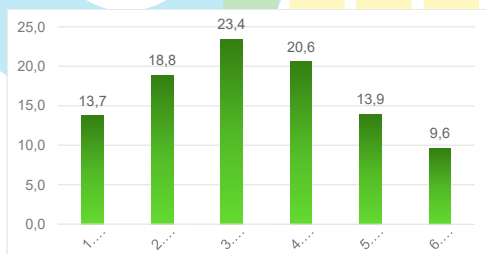
A termék ízét annak tápanyag-összetétele követi, a válaszadók 17,1 százaléka sorolta ezt a szempontot az első helyre.

Mennyire fontos Önnek az alábbi szempont élelmiszer vásárlásakor? – Tápanyag-összetétel (%)

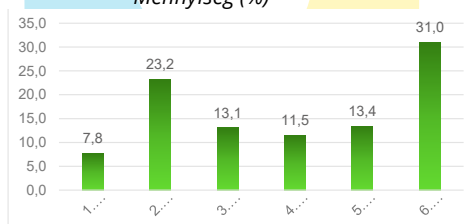
A tápanyag-összetétel után a vitamin/ásványi anyagtartalom az, amely a válaszadók közel 14 százaléka számára az első legfontosabb szempont, ha élelmiszer vásárlásáról van szó.

Mennyire fontos Önnek az alábbi szempont élelmiszer vásárlásakor? – Vitamin/ásványi anyagtartalom (%)

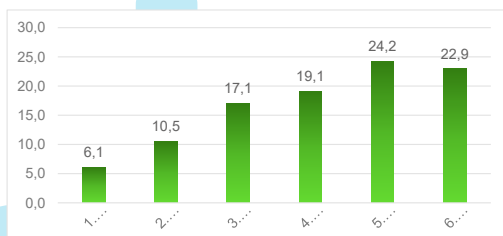
A mennyiség már a kevésbé fontos tényezők közé sorolható, a kérdezettek kevesebb, mint 10 százaléka helyezte első helyre ezt a szempontot.

Mennyire fontos Önnek az alábbi szempont élelmiszer vásárlásakor? – Mennyiség (%)

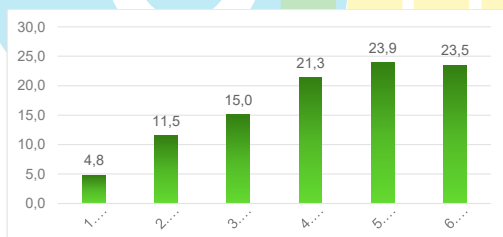
Az energia/szénhidrát-tartalom csak a válaszadók 6,1 százaléka számára elsődleges tényező, amikor élelmiszert vásárol.

*Mennyire fontos Önnek az alábbi szempont élelmiszer vásárlásakor?
– Energia/szénhidrát-tartalom (%)*

A rosttartalom relevanciája rendkívül hasonló az energia/szénhidrát-tartalom esetében látottakhoz.

Mennyire fontos Önnek az alábbi szempont élelmiszer vásárlásakor? – Rosttartalom (%)

A válaszadók több mint fele, 55,6 százaléka felelt igennel az alábbi kérdésre, ők tehát ismerik a vitamin- és ásványi anyag túlzott adagolásának kockázatait. Minél magasabb a fogyasztók iskolai végzettsége, annál inkább tudnak róla, hogy a túlzott vitaminbevitel káros lehet az egészségre.

*Tudja-e, hogy a túlzott vitamin- és ásványianyag-bevitel káros lehet az egészségre?
– Igen válaszok aránya iskolai végzettség szerint (%)*

Gluténmentes, cukormentes termékek és étrend-kiegészítők fogyasztása

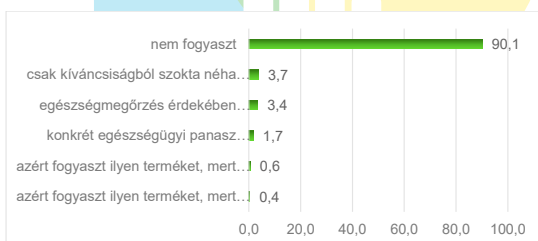
A válaszadók többsége sem cukormentes, sem gluténmentes terméket nem vásárol. Cukormentes terméket a kérdezettek alig több mint negyede fogyaszt valamilyen okból. Fontos viszont kiemelni, hogy a cukormentes terméket vásárlók közel fele egészségmegőrzés céljából él ezzel a lehetőséggel. A felmérés kérdőívén szereplő egyéb okok, mint például az egészségügyi panasz, kíváncsiság, cukorbeteg családtag, vagy a termékek trendisége nem befolyásolják jellemzően a fogyasztókat a cukormentes termékek vásárlásában.

Fogyaszt Ön cukormentes terméket? Ha igen, milyen okból? (%)

A cukormentes termékek fogyasztásánál a gluténmentes termékek vásárlása még kevésbé jellemző. A kutatásban résztvevők mindössze 9,9 százaléka nyilatkozott úgy, hogy valamilyen okból fogyaszt gluténmentes terméket.

Fogyaszt Ön gluténmentes terméket? Ha igen, milyen okból? (%)

A válaszadók mindössze 14,8 százalék-a nyilatkozott úgy, hogy vásárolt már étrend-kiegészítő terméket. A fogyasztók döntő többsége gyógyszertárból és drogériából szerzi be az étrend-kiegészítőket. Fontosabb beszerzési forrásnak tekinthető még a hipermarket, illetve többen vásárolnak/kapnak ilyen terméket az ismerősüktől.

*Hol vásárolt már étrend-kiegészítőt? (%)
(Több válasz megjelölhető volt a kérdőívben)*

A kutatásban résztvevők fele ismerőse által került kapcsolatba a fogyasztott étrend-kiegészítővel. Az ismerősi ajánlás mellett lényegesen kisebb szerepe van az internetes hirdetéseknek vagy a televízióban látott reklámoknak. Jelentőségük így sem elhanyagolható, hiszen a vásárladók negyede e két csatornán keresztül szerzett tudomást az általa fogyasztott étrend-kiegészítőről.

Hol/hogyan találkozott az Ön által fogyasztott étrend-kiegészítővel? (%)

A minőség megőrzésére fordított figyelem

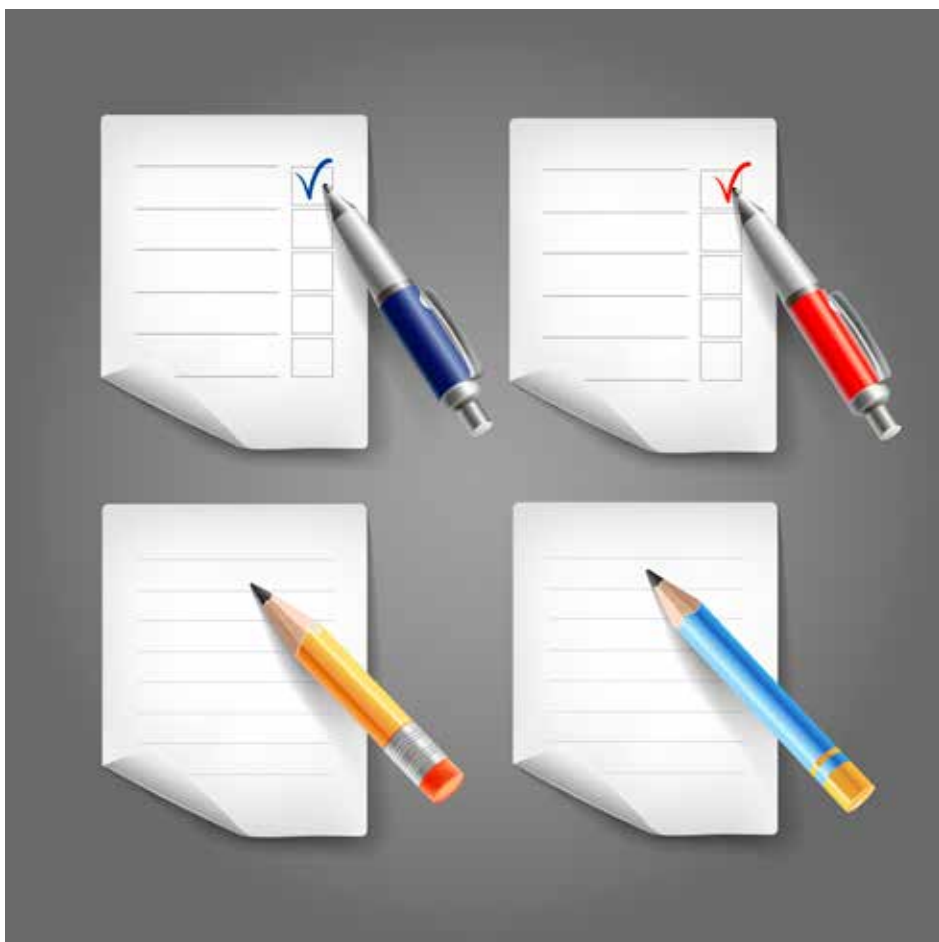
A kutatásban résztvevők közel háromnegyede, 74,8 százaléka nyilatkozott úgy, hogy vásárlás során ellenőrzi a termék minőségmegőrzési idejét. Míg a nők 80,4 százaléka figyelmet fordít erre, a férfiaknál szignifikánsan alacsonyabb ez az arány, 68,5 százalékos.

Élelmiszerbiztonsági, termékbiztonsági problémákkal kapcsolatos tapasztalatok

- A felmérés adatai azt mutatják, hogy a válaszadók döntő többsége, közel 70 százaléka semmilyen élelmiszerbiztonsági problémát nem tapasztalt az elmúlt egy évben. Azok a kérdezettek pedig, akik valamilyen problémával találkoztak, a legtöbbször azzal szembesültek, hogy lejárt minőségmegőrzési idejű terméket akartak eladni nekik, vagy

a minőségmegőrzési időn belül megromlott terméket vásároltak. A minőségmegőrzési idő feltüntetésének hiánya, illetve lejárt minőségmegőrzési idejű termék eladása fordult elő a legkevesebbekkel.

- A fogyasztókra egyáltalán nem jellemző, hogy adott élelmiszerbiztonsági probléma esetén valamely hatósághoz vagy egyéb szervezethez fordulnának.
- A műszaki/könnyűipari/vegyipari termékkel vagy játékokkal kapcsolatban a kérdezettek 98,2 százaléka nem találkozott semmilyen termékbiztonsági problémával. Valamiféle veszélyt ezekkel a termékekkel kapcsolatban mindössze néhány válaszadó jelzett a kutatás során, számuk elenyészőnek tekinthető.

A TÁMOP-6.1.6-14/1-2015-0001 azonosító számú kiemelt projektről és a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság által végzett vizsgálatokról bővebb tájékoztatás a www.nfh.hu honlapon vagy a <https://www.facebook.com/egeszsegtudatos> facebook oldalon olvasható.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE